

Regeringens nya myndighet

Skapad 2010-05-27

[Politikern](#)

Regeringens aktiva stöd till vapenexporten kulminerar med inrättandet av den nya Försvarsexportmyndigheten

De senaste åren har den svenska regeringen valt att alltmer aktivt stödja den svenska vapenexporten, något som nu kulminerar med inrättandet av den nya Försvarsexportmyndigheten. Anna Ek, ordförande i Svenska Freds- och Skiljedomsförbundet, menar att det är ett orimligt sätt att hantera statsfinanserna.

[Vapenexport](#)

Den 1 augusti i år öppnar dörrarna på Försvarsexportmyndigheten. För er som har missat denna nykomling i myndighets-Sverige, kan jag berätta att regeringen bestämt sig för att inrätta en särskild myndighet med syfte att underlätta, främja och öka vapenexporten från Sverige. Inte nog med att Sveriges vapenexport ökat med omkring 400 procent det senaste decenniet, eller att vi är världens näst största krigsmaterielexportör. Nu har regeringen tydligt signalerat att man tänker inrätta en statligt institutionaliserad lobbyorganisation för vapenindustrin.

Regeringen har de senaste åren allt mer aktivt prioriterat att stödja försvarsindustrin i sina exportansträngningar. Detta har till exempel fått till följd att ambassadörer fått som huvuduppgift att försöka sälja stridsflygplanet Saab 39 Gripen, att regeringsföreträdare aktivt marknadsfört svensk krigsmateriel utomlands, att Gripen-försäljning integrerats i svenska kultursatsningar utomlands och att svensk personal från försvarsmakten vid ett flertal tillfällen aktivt assisterat i provskjutningar av haubitsar i Indien.

Förutom att inrättandet av Försvarsexportmyndigheten är en mycket tydlig signal om att Sverige stödjer och vill öka vapenproduktionen i allmänhet och särskilt vill gynna de egna vapenproducenterna så innebär det att man stjäl resurser från ? och motverkar ? svensk internationell fredsfrämjande verksamhet och aktiviteter som bidrar till en fredlig utveckling. Detta är naturligtvis mycket oroväckande. Bara det första halvåret har myndigheten fått 38 miljoner till sitt förfogande.

Att etablera en myndighet som driver på för ökad vapenexport som sådan är ett radikalt steg ifrån en lång svensk tradition av restriktiv krigsmaterielexport som dessutom antagligen går på tvärs med existerande regelverk. Noteras kan att det även kommer att gå på tvärs med de frågor om fred och nedrustning som Sverige säger sig vilja driva i internationella fora. Det säger sig självt att Sverige kommer att rasa i trovärdighet om man i ena stunden argumenterar för en mer restriktiv vapenhandel, för att sedan i andra ropa ?javisst!?! när vapenföretagen kommer och ber om hjälp.

Samtidigt som vapenexporten har ökat dramatiskt på senare tid har beställningarna från det svenska försvaret minskat. Sannolikt kommer denna trend att fortgå och förstärkas, det vill säga exporten ökar i takt med att försvarsmaktens beställningar minskar. Detta är oroande och många gånger i strid med det regelverk som stadgar att export endast för exportmarknaden är förbjuden.

Regelverket är tydligt. Vi bör inte sälja till krigförande länder eller länder där det förekommer allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Exporten får inte heller stå i strid med svensk utrikespolitik. Men verkligheten ger en helt annan bild. Idag säljer vi krigsmateriel till länder i krig, till länder som allvarligt kränker mänskliga rättigheter och till diktaturer. USA, Storbritannien, Pakistan och Saudiarabien är exempel på länder som regelbundet får köpa krigsmateriel från Sverige. Det är osannolikt att dessa brott mot regelverket kommer att minska med en myndighet med syfte att främja vapenexporten.

Vi kan dessutom konstatera att det sker helt i avsaknad av folklig förankring. I en opinionsundersökning genomförd av Demoskop i november 2009 visade det sig att 81 procent inte anser att Sverige ska tillåta vapenexport till länder i krig och hela 92 procent vill inte tillåta vapenexport till länder där allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer.

Undersökningen visade också att en förkrossande majoritet av svenskarna vill avskaffa vapenexporten helt och hållet. 55 procent tycker inte att Sverige ska tillåta vapenexport till andra länder överhuvudtaget. Endast 37 procent vill det. Beskedet kan inte bli mycket tydligare. Resultatet av undersökningen är ett direkt underkännande av den vapenexportpolitik som Sverige bedriver idag.

Svensk vapenindustri befinner sig i en kris. Regeringens kraftfulla satsning på exportstöd är givetvis en skänk från ovan från en hårt pressad, för att inte säga hotad, bransch. Utan statens stöd skulle man tvingas lägga ner.

Att ställa sig bakom svensk industri och dess exportansträngningar är en sak. Men att institutionalisera en utgift (myndigheten) till stöd för en, av marknadsmässiga skäl, hårt pressad bransch (försvarsindustrin) vars eventuella vinster inte tillfaller Sverige (skattebetalarna) är ett helt orimligt sätt att hantera statsfinanserna. Det är obegripligt att en kostnadsmedveten regering föreslår detta.

Den barocka slutsatsen är alltså att svenska skattebetalare, genom försvarsanslaget, ska medverka till att öka vinsterna för utländska vapenföretag, samt öka antalet vapenleveranser till krig, människorättskränkare och diktaturer. Detta är naturligtvis fullständigt absurt. Svenska Freds kan därför konstatera att regeringens exportstödsmyndighet inte bara är en politiskt kontroversiell ? för att inte säga skandalös ? affär. Den är utan tvekan också en ekonomisk förlustaffär.

Anna Ek

ordförande, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

[Vapenexport](#)

Publicerad 2010-05-27

Kontakta oss

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, Box 2088, 103 12 Stockholm

Tel: 08-55 80 31 80 | Plusgiro: 90 10 85-1 | info@svenskafreds.se

Källa till webbadress: <http://www.svenskafreds.se/regeringens-nya-myndighet>